የሰ/መ/ቁ 251165

ሰኔ 28 ቀን 2016ዓ.ም

ዳኞች፡ ተፈሪ ገብሩ (ዶ/ር)

እንዳሻው አዳነ

ተሾመ ሽፈራው

ዋዚሞ ዋሲራ

ሠናይት አድነው

አመልካቾች፡ 1. አቶ አጋ ደደፌ

2. አቶ ዩሱፍ ደደፌ

ተጠሪዎች፦ 1. አቶ ብርሀነ መስቀል አብርሀ

2. አቶ ቢኒያም ተስፋዬ

3. አቶ ሰሎሞን አራጌ

መዝገቡ ለሰበር ሰሚ ችሎት ሊቀርብ የቻለው ጉዳዩ በሰበር አጣሪ ችሎቱ ተመርምሮ በ2/4/2016ዓ.ም በዋለው ችሎት በሰበር ችሎት እንዲታይ መዝገቡን በመምራቱ ነው፡፡

የሰበር አቤቱታው የቀረበው የሲዳማ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ይግባኝ ሰሚ ችሎት በመ/ቁ.03735 በቀን 19/8/2015ዓ.ም በዋለው ችሎት የሃዋሳ ከተማ ከፍተኛ ፍርድ ቤት የሰጠውን ውሳኔ በማጽናት የሰጠውን ውሳኔ በመቃወም ነው፡፡

አመልካቾች ታህሳስ 1 ቀን 2016 ዓ.ም በተፃፈ የሰበር አቤቱታ በተሰጠው ውሳኔ ላይ ተፈፅሟል ያሉትን መሰረታዊ የህግ ስህተት ዘርዝረው በዚህ ችሎት እንዲታረምላቸው ጠይቀዋል፡፡ ይህ ችሎትም የቀረበውን አቤቱታ መነሻ በማድረግ መዝገቡን መርምሮ ተከታዩን ትዕዛዝ ሰጥቷል፡፡

ትእዛዝ

ማስታወሻ፡ - ይህ የሰበር ችሎት ውሳኔ ሰነድ ለጥናትና ምርምር ሥራ ወይምለግንዛቤ እንጂ ለፍርዮ አረጋጋ ምዓለማአ የገ ለግልም!

በኢ.ፌ.ዲ.ሪ. ህገ መንግስት እና ህገ መንግስቱን መሰረት አድርጎ በወጣው የፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር 1234/2013 መሰረት ለዚህ ሰበር ሰሚ ችሎት የተሰጠው የዳኝነት ሥልጣን መሠረታዊ የህግ ስህተት የተፈጸመባቸውን ማናቸውንም የመጨራሻ ዉሳኔዎችን መርምሮ ማረም ስለመሆኑ የህገ መንግስቱ አንቀጽ 80 (3) (ሀ) እና የአዋጁ አንቀፅ 10 ድንጋጌዎች ያስገነዝባሉ፡፡ መሠረታዊ የህግ ስህተት ማለት ምን ማለት እንደሆነ በአዋጁ የትርጉም ክፍል በአንቀጽ 2 (4) ስር በዝርዝር ተመልክቷል፡፡

በሌላ በኩል መሰረታዊ የህግ ስህተት ተፈፅሞበታል በሚል የሰበር አቤቱ የቀረበበት የመጨረሻ ዉሳኔ/ትዕዛዝ/ብይን በፌ/ ጠቅላይ ፍርድ ቤት የተሰጠ ከሆነ የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት አቤቱታውን ተቀብሎ በሰበር የማየት ስልጣን የሚኖረው ውሳኔው/ትዕዛዙ/ብይኑ የሕገ መንግሥቱን ድንጋጌዎች የሚቃረን፤ ሕግን አለግባብ የሚተረጉም ወይም ለጉዳዩ አግባብነት ያልሆነ ሕግ የሚጠቅስ፤ ለክርክሩ አግባብነት ያለውን ጭብጥ ሳይዝ ወይም ከክርክሩ ጋር የማይዛመድ አግባብነት የሌለው ጭብጥ ተይዞ የተወሰነ፤ በዳኝነት ታይቶ ሊወሰን የሚገባውን ጉዳይ ውድቅ በማድረግ የተወሰነ፤ በፍርድ አፈጻጸም ሂደት ከዋናው ፍርድ ጋር የማይገናኝ ትእዛዝ የተሰጠበት፤ ጉዳዩን አይቶ የመወሰን የዳኝነት ሥልጣን ሳይኖር የተወሰነ፤ የፌ/ጠቅላይ ፍርድ ቤት ሰበር ሰሚ ችሎትን አስገዳጅ ውሳኔ በመቃረን የተወሰነ፡ ሲሆን ስለመሆኑ የአዋጁ አንቀጽ 2 (4) እና 10 (ለ) ድንጋጌዎች ያስገነዝባሉ፡፡

በተያዘዉ ጉዳይ አመልካቾች በስር 1ኛ ተከሳሽ ላይ ለሃዋሳ ከተማ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ባቀረቡት ክስ ሟች አቶ ጫሊ ዲማ አጎታችን ሲሆኑ በህወይት በነበሩበት ጊዜ ልጆች አልወለዱም እናት እና አባትም የላቸውም፡፡ በመሆኑም እኛ የአጎታችን ወራሽነት ያረጋገጥን ሲሆን ሟች በህይወት በነበሩበት ጊዜ ያፈሩትን 250 ካሬ ላይ ያረፈ ቤት ተከሳሽ ምንም መበት ሳይኖራቸው ከሟች በስጦታ ተላልፎልኛል በማለት ለ3ኛ ወገን በሽያጭ ማስተላለፋቸውን ስለገለጹ አለ የተባለው የስጦታ ውል በሟች ያልተፈረመ እና ተፈርሟል ቢባል እንኳን ውሉ ተደረገ በሚባልበት ጊዜ ሟች እድሜያቸው የገፋ እና ልባቸው ደክሞ የነበረ ስለሆነ ውሉ እንዲፈርስ ይወሰንልን የሚል ዳኝነት ጠይቀዋል፡፡

ማስታወሻ፡ - ይህ የሰበር ችሎት ውሳኔ ሰነድ ለጥናትና ምርምር ሥራ ወይምለግንዛቤ እንጂ

ለፍርዮ አረጋጋ ምዓለማአ የገ ለግልም!

1ኛ ተጠሪ የተባለውን ቤት ሟች አቶ ጫላ ዲማ በህይወት እያሉ በ17/10/2005ዓ.ም በተደረገ የስጦታ ውል በመዝገብ ቁጥር 2349 ተመዝግቦ የስም ዝውውር አድርጌ ተጨማሪ ግንባታ ገንብቼ ስጠቀም ቆይቼ ለ2ኛ እና 3ኛ ተጠሪዎች በሽያጭ አስተላልፌያለሁ ክሱ ውድቅ ይደረግልኝ በማለት ሲከራከሩ 2ኛ እና 3ኛ ተጠሪዎችም በህግ አግባብ በሽያጭ ተላልላፎቸው የያዙ መሆናቸውን ተከራክረዋል፡፡

ጉዳዩ የቀረበለት የስር ከፍተኛ ፍርድ ቤት የግራ ቀኙን ክርክር እና ማስረጃ ከሰማ በኋላ ሟች ለ1ኛ ተጠሪ የተባለውን ቤት በስጦታ ማስተላለፋቸውን በዚህም ምክንያት ሟች በህይወት እያሉ 1ኛ ተጠሪ ቤቱን ይዘው ተጨማሪ ግንባታም ሰርተው ሲጠቀሙበት እንደነበር በኋላም ለአሁን 2ኛ እና 3ኛ ተጠሪዎች በሽያጭ ማስተላለፋቸው ተረጋግጧል በማለት እና የተባለውን ቤት ሟች በህይወት እያሉ በህግ አግባብ ያስተላለፉት ስለሆነ የስጦታ ውሉ ሊፈርስ አይገባም በማለት የሰጠውን ውሳኔ በማጽናት የሲዳማ ክልል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሰጠው ውሳኔ በዚህ ችሎት ሊታረም የሚችል መሠረታዊ የሆነ የህግ ስህተት የተፈጸመበት ሆኖ አልተገኘም፡፡

በመሆኑም በፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር 1234/2013 አንቀፅ 28(2) እና ይህንኑ ለማስፈፀም በወጣው የፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት የሰበር ሥነ ሥርዓት መመሪያ ቁጥር 17/2015 አንቀፅ 7(1) መሰረት የአመልካች አቤቱታ ውድቅ ተደርጓል፡፡

መዝገቡ ተዘግቷል፡፡ ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ፡፡

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት

ማ/ተ

ማስታወሻ፡ - ይህ የሰበር ችሎት ውሳኔ ሰነድ ለጥናትና ምርምር ሥራ ወይም ለግንዛቤ እንጂ
ለፍርድ አፈጻጸም ዓላማ አያገለግልም!